

INGEKOMEN 2 6 APR 2017

Ministerie van Veiligheid en Justitie

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Landelijk Overleg van Gemeentebesturen inzake Opvang- en terugkeerbeleid
(L.O.G.O.)
Postbus 3041
9701 DA Groningen

**Directoraat-Generaal
Vreemdelingenzaken**
Directie Migratiebeleid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon
T 070 370 78 75

Ons kenmerk
2069648

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 20 april 2017
Onderwerp Uw brief d.d. 23 maart 2017

Geachte heer Van Tilborg, geachte heer Schroor,

Dank voor uw brief d.d. 23 maart 2017 met als onderwerp "dakloze vreemdelingen met ernstige problematiek". De zorgen die u kenbaar maakt, herken ik. Ik betreur het dat het de afgelopen periode niet is gelukt om een bestuursakkoord met gemeenten te sluiten over de Lokale Vreemdelingen Voorzieningen. Mijns inziens was dit een belangrijke bouwsteen geweest om de uitdagingen rondom de door u gesignaleerde problematiek aan te pakken. Tegelijkertijd is ook met het al bestaande instrumentarium veel mogelijk, zoals ik hieronder zal toelichten. Nu de formatie van een nieuw kabinet is begonnen, beschouw ik het niet meer als onderdeel van mijn mandaat om nieuwe maatregelen te treffen. Dat laat onverlet dat suggesties voor effectieve maatregelen ten aanzien van de problematiek op dit onderwerp altijd welkom zijn. Hieronder zet ik kort uiteen wat het huidige beleid is ten aanzien van de door u gesignaleerde fenomenen.

Dakloze vreemdelingen met een ernstig strafblad

Ik begrijp en deel uw zorgen aangaande de lokale openbare orde problematiek die (nog) niet verwijderbare illegale vreemdelingen met een ernstig strafblad binnen uw gemeenten kunnen veroorzaken. De aanpak van deze groep heeft dan ook de hoogste prioriteit van dit kabinet. Doel is de uitzetting van deze vreemdelingen uit Nederland en daarmee de bescherming van de samenleving. Er wordt gestreefd naar uitzetting van een criminele illegaal aansluitend aan de afloop van de strafrechtelijke detentie. Maar als dit niet mogelijk is gebleken, kan na het uitzitten van de straf een criminele vreemdeling in vreemdelingenbewaring worden gesteld met het oog op het realiseren van het vertrek. Belangrijk hierbij is het VRIS-(Vreemdelingen in de Strafrechtketen)-protocol, dat onder meer tot doel heeft om bij onherroepelijke strafrechtelijke veroordelingen van vreemdelingen te beoordelen of het verblijf kan worden beëindigd, waar mogelijk gevolgd door een ongewenst verklaring en uitzetting.

Mocht u concrete casuïstiek op dit punt hebben waarbij het protocol is toegepast en niet werkzaam is gebleken, dan ontvang ik daar graag nadere informatie over zodat op het niveau van de uitvoering uitgezocht kan worden wat daar is misgelopen en of verbeterd kan worden.

Dakloze vreemdelingen met ernstige medische problematiek

Ook op dit punt begrijp en deel ik uw zorg. Medische problematiek hoeft echter op zich geen belemmering te zijn voor de terugkeer van vreemdelingen naar hun land van herkomst. Mochten vreemdelingen omwille van medische problematiek niet kunnen terugkeren dan kan, zoals u aangeeft, een beroep worden gedaan op artikel 64 van de Vreemdelingenwet (uitstel van vertrek). Indien dit beroep op artikel 64 wordt toegekend, ontstaat ook het recht op opvang waardoor deze vreemdelingen niet op straat hoeven te belanden en medische zorg via het COA beschikbaar is. Aan de andere kant kunnen dakloze vreemdelingen die kampen met ernstige medische problematiek een beroep doen op de medische zorg in Nederland. Het is aan de medisch zorgverlener om te bepalen of medische zorg noodzakelijk of niet. Via de Zorgverkeringswet (artikel 122a) kunnen medisch beroepsbeoefenaars in aanmerking komen voor een vergoeding van de medische kosten. Voorts is per 1 januari 2016 de kliniek Veldzicht te Balkbrug herbestemd voor vreemdelingen met een (ernstige) psychische of gedragsstoornis.

Dakloze vreemdelingen met verslavingsproblematiek

Hiervoor is geen specifiek beleid voorhanden. Voor vreemdelingen waarbij het verslavingsgedrag (mede) ten grondslag ligt aan hun medische of strafrechtelijke dossiers gelden in principe dezelfde maatregelen en voorzieningen die hierboven worden omschreven.

Enkele algemene noties t.a.v. terugkeer

Wanneer het gaat om het organiseren van het vertrek van een vreemdeling die niet in Nederland mag verblijven, wordt per zaak maatwerk geleverd. Daarbij wordt gekeken wat nodig is voor het organiseren van het vertrek van de vreemdeling. Hierbij speelt ook een rol of een vreemdeling zelf wil vertrekken of dat het gaat om een gedwongen vertrek. Door de Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V) wordt met de vreemdeling besproken welke belemmeringen er eventueel zijn om terug te keren, of en op welke wijze deze kunnen worden weggenomen. Ook kunnen verschillende NGO's en IOM hier een rol in spelen in geval van ondersteuning bij zelfstandig vertrek. Daarbij kunt u denken aan medische begeleiding, maar ook aan bijvoorbeeld hulp bij het vinden van onder meer huisvesting, werk en school. Overigens is het afhankelijk van de nationaliteit van de vreemdeling voor welke ondersteuning hij/zij in aanmerking kan komen.

De DT&V heeft de regie in het vertrekproces, met als doel een zorgvuldig, waardig en tijdig vertrek van de vreemdeling te organiseren. Iedere vreemdeling die onder de verantwoordelijkheid van de DT&V komt te vallen, krijgt een regievoerder toegewezen. De regievoerder is het aanspreekpunt voor de vreemdeling (en/of zijn gemachtigde) en voor de (keten)partners waarmee de DT&V samenwerkt.

In de vreemdelingenketen vindt er onder andere in het Lokaal Terugkeeroverleg (LTO), waarin COA, IND, DT&V en de politie participeren, overleg plaats over vreemdelingendossiers om te komen tot een duurzame oplossing in de situatie van een vreemdeling. Het LTO is ervoor verantwoordelijk om per vreemdeling de vertrekstrategie af te stemmen, waarbij rekening wordt gehouden met de specifieke situatie (strafblad, medische situatie, verslaving e.d.) van de vreemdeling.

Er zijn LTO's waarin gemeenten actief participeren, zoals het Breed Rotterdams Illegalen Overleg (BRIO). Het BRIO is een verbreding van het Lokaal Terugkeer Overleg (LTO): IND, DT&V, politie, DJI, GGD, gemeente Rotterdam en ook lokale ngo's nemen er aan deel. Hier worden maandelijks complexe zaken besproken waarin naar een gezamenlijke oplossing wordt gezocht. Indien ook de gemeente

Groningen daarvoor open zou staan, wordt daarover graag in gesprek getreden. De contactpersoon hiervoor bij de DT&V is dhr. R. Roodzant.

**Directoraat-Generaal
Vreemdelingenzaken**
Directie Migratiebeleid

Tot slot

Een deugdelijk asielproces en de terugkeer van uitgeprocedeerde vreemdelingen met een wettelijke vertrekplicht heeft de prioriteit van dit kabinet. Een goede samenwerking tussen overheden is daarvoor randvoorwaardelijk. Een nieuw kabinet zal inbreng van gemeenten op dit punt ongetwijfeld verwelkomen.

Datum
20 april 2017

Ons kenmerk
2069648

De staatssecretaris van Veiligheid en Justitie

K.H.D.M. Dijkhoff